

Dato: 8. juli 2021
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Amanda Alberte Heino
Stilling
Sagsnr.: 2019-490-0141
Dok.: 1805026

TUSARNIAANERMIIT OQAASEQAATIT

**Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi
inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni
eqqartuussisarnermik inatsisip
allangortinneqarnissaannut inatsit
(Nuummi inissiisarfimmi kinguaassiuutigut
pinerluuteqarsimasunut katsorsaanermut
inissanik pilersitsineq, ukiukinnerusunik
pinngitsaaliinermi pineqaatissiisutit
sakkortusinerat, ataqqinassutsimik
ajuallatsitsinernut sakkortunerusunut
pisortanit utaqqisitaasumik
unnerluutigineqarneq, aningaasarsianik
nammineerluni malunnarunnaarsitsiniaanerit
pinerluutinngortinnerat, iluanaarutinik
arsaarinnissinnaanerup annertusinera,
nakkutigineqartussanngorluni
eqqartuunneqarnermut atatillugu tarnip
pissusaanik nakorsamit
katsorsarneqarnissamut peqquneqarneq)**

1. Tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut januaarip 14-ianiit 11. februaarip 2021 tungaanut tusarniaassutigineqarsima'voq oqartussani kattuffinni il.il. assigiinngitsuni ataani allassimasuni:

Advokatrådet, Avannata Kommunua, Amnesty International, Børnerådet, Børns Vilkår, Meeqqat illersuisuat – MIO, Børnesagens Fællesråd, Danske Advokater, Domstolsstyrelsen, Kalaallit Illuat, Pitsaaliuinermi Siunnersuisoqatigiit, Den Danske Dommerforening, Den Uafhængige

Politiklagemyndighed, Dommerfuldmægtigforeningen, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Foreningen af institutionschefer og områdechefer, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, Foreningen af Offentlige Anklagere, Kalaallit Nunaanni Illersuisut peqatigiiffiat, Parnaarussiviit Kattuffiat, Kalaallit Nunaanni Politiit Peqatigiiffiat, Kalaallit Eqqartuussisuserisui, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuuneqarfik, Højesteret, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Kredsdommerforeningen, Pinerluttunik Isumaginnittut Kattuffiat, Landsorganisationen mod seksuelle overgreb, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen SIND, Kalaallit Nunaanni Illersuisuuneq, Naalakkersuisut, Politiforbundet i Danmark, Kalaallit Nunaanni Politiit pillugit naammagittaalliuutinut aalajangiiniartartut, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Qeqqata Kommunia, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Justitsministeriaqarfiup tusarniaanermiit akussutit ukuninggaanneersut tigusimavai:

Advokatrådet, Meeqqat illersuisuat – MIO, Domstolsstyrelsen, Kalaallit Illuat Pitsaaliuinermi siunnersuisoqatigiit, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Den Danske Dommerforening, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartai, Parnaarussiviit Kattuffiat, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuuneqarfik, Institut for Menneskerettigheder, Pinerluttunik Isumaginnittut Kattuffiat, Landsforeningen SIND, Landsorganisationen mod seksuelle overgreb, Politiforbundet i Danmark, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Ataani akissutinit tiguneqartuniit pingaarnerit saqqummiunneqarput.

Justitsministeriaqarfiup akissutininut tunngatillugu ilassutai *uingasumik* allaqqapput.

2. Tusarniaanermiit akissutit

2.1. Naliginnaasumik paasissutissiineq

Advokatrådet, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Parnaarussiviit Kattuffiat, Pinerluttunik Isumaginnittut Kattuffiat, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Vestre Landsret aammalu Østre Landsret inatsisissatut siunnersuummut tunngatillugu ilassutissaqanngillat

Nuna tamakkerlugu kinguaassiuutitigut atornerluineq akiorniarlugu kattuffiup (Landsorganisationen mod seksuelle overgreb) kinguaaassiuutitigut atornerluinerit, pinngitsaaliisarnerit katsorsaaviillu ukkatarineqarnerat tapersorsorjaa. Kattuffiup neriutiga inatsisissatut siunnersuutip kinguneriumaaraa suli annertunerusumik kinguaassiuutitigut atornerluisarneq eqqarsaatigalugu pinaveersaartitsineq ingerlanneqalissasoq aammalu inersimasunut meeraanermi inuusuttuaraanermi inuunniit kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanermikkut kingunerluuteqartunut tapersersuisarneq suli annertunerusumik ingerlanneqalissasoq.

Nuna tamakkerlugu kattuffik SIND-ip (Landsforeningen SIND) maluginiarsimavaa

SIND-ip suliassaqrifiisa ilaat maanna Nuummi ingerlanneqartoq, tassani siunertaalluni kattuffiup SUGISAQ-p, SIND-ip kattuffittut suleqatigisaattut susassareqatigisaattut taaneqarsinnaasup nukittorsaaaviginissaa. Inatsisissatut siunnersuut SIND-ip SUGISAQ-llu paasinninnerat malillugu tunngavilerluagaavoq, ingammik peqqinnissaqarfiup tungaatigut Nuummi annertusisamik suliniuteqartoqalernera eqqarsaatigalugu.

Københavnimi Kalaallit Illuata maluginiarpaa Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasut inissiisarfiini aanngajaarniutinik atuisarnerup sukumiinerusumik akiorniarneqalernerata takutikkaa Kalaallit Nunaanni inissiisarfinni eqqarsaatigineqarsinnaasoq aningaasanik paarisartitsisannginneq, Herstedvesterimi taamatut ingerlatsineq isumassarsiorfigalugu.

Justitsministeriap uani paasissutissiissutiginnaavaa, ministeriaqarfiup tusarniaanermi Kalaallit Illuata akissutaa tunaartarlugu Direktoratet for Kriminalforsorgen qinnuigisimammagu isumaliutigeqqullugu

anigaasanik paarisaqartitsisannginnerup Kalaallit Nunaanni inissiisarfinni atuutsinneqalernissaa tulluartuussanersoq.

Meeqqat illersuisuata inatsisissatut siunnersuutini meeqqanik pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanerit allatigulluunniit kinguaassiutitigut iliorfiginnissimanerit kingunerisaannik pineqaatissinneqartarnerit sukannernerulersinnissaat aammalu Nuummi katsorsaavimmik pilersitsisoqarnissaanut siunnersuut kiisalu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit inatsisit unioqqutillugit suliani aangajaarniutinut tunngassutilinni aningaasat pissarsiat arsaarinnissutigineqarsinnaalernissaat taperserlugit nalunaarutiginiuuai.

Peqatigiiffik Kalaallit Meerartai isummerpoq tapersiilluni meeqqat 15-it inorlugit ukiullit arsaarneqarsinnaalernissaanut siunnersuummut, tassami maanna inatsisitigut inissisimanerup kingunerisinnaammagu meeqqat inersimasut pinerluttuliorlutik iliuusaannut akuliutsinneqarnerat. Ilutigaluguttaaq kattuffiup naliliiffigaa, arsaarinnissuteqarsinnaanermik periarfissaqalernerup inuusuttut pinerlunniartarneriniit ikiorlugit aniguisinnissaanut suliniutinut periarfissanik ammaassisuussasoq.

Justitsministeriaqarfup isummersuutit eqqaamasassatut allappaat

2.2. Meeqqanik pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanerit allatigulluunniit kinguaassiutitigut iliorfiginnissimanerit kingunerisaannik pineqaatissiisarnerit sukannernerulersinnissaat

Pinerlutsaaliuineramik Siunnersuisoqatigiit maluginiarsimavaat Justitsministeriaqarfimmiit ilisimatusarnerup inerneru pissarsiat takutikkaat pineqaatissinneqarnerup sivilissusaa pinerluuteqarsimasup iliuutisimi iliuutigeqqinnginnissaanut imatorujussuaq isumaqanngitsoq. Siunnersuisoqatigiit tikkuarpaat pineqaatissinneqarnerup sivilissusaa taamaallaat immannguaannaq pinerluutigineqarsimasoq sunniuteqarfisaraa. Pineqaatissinneqarnerup tunuliaqutaata ilisimaarinissaa pineqaatissinneqarnerup sivilissusaaaniit pitsaaliuinerup tungaatigut pingaarnerutinneqarpoq. Taamaammatt siunnersuisoqatigiit erseqqissaatigerusuppaat pisariaqartoq aamma atornerluinerup annertusisamik unnerluutigineqartarnissaa eqqartuussisutigoortinneqartarnissaalu.

Justitsministeriaqarfiup isumaqatigaa atorneerluinerup annertusisamik unnerluutigineqartarnissaa eqqartuussisutigoortinneqartarnissaanillu ukkatarinninnissaaq. Tassunga atatillugu paasisitsissutigineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni Politiit 2020-mi nuna tamakkerlugu paasissutissiinermik, unnerluussinissamullu ilitersuummik paasititsiniaaneq ingerlannikummassuk, taassuma siunertaralugu meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutitigut atorneerlunneqarsimasut amerlanerit unnerluutiginninnissaat. Qanittumi Kalaallit Nunaanni Politiit nalunaarusiamik sananikuupput unnerluussinissamut aporfiusinnaasut qulaajarlugit, meeqqanit inuusuttuniillu kinguaassiuutigiut atorneerlunneqarsimasunit unnerluutiginninnerit misissuiffigineridik imaqartumik, tassungalu ilanngullugu suli amerlanerusut unnerluutiginninnissaannik siunnersuuteqarneq. Politiit massakkut siunnersuutit saqqummernissaat sulissutigileruttorpaat.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuuneqarfiup maluginiarsimavaa pineqaatissiisarnerni sakkortuumik pinerluuteqartoqarsimatillugu meeqqamik arlaleriarluni piffissamilu sivisuumi pinngitsaaliilluni atoqatiginnittoqarsimatillugu, ilaqutariit iluanniunerusoq, isertitsivimmiittussanngorlugu pineqaatissiisarneq ukiut tallimat aamma ukiut tallimat affarlu akornanni sivissuseqartoq. Pineqaatissiinerup sivissusaata 50 %-imik qaffaavigineqarnerata kingunerissavaa ukiuni arfineq marlunni arfineq pingasuniluunniit isertitsivimmiittussanngorlugu pineqaatissiineq, soorlu aamma sakkortusaartumik toqutsisoqarsimatillugu taamak pineqaatissiisoqartartoq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup maluginiarsimavaa inatsisissatut siunnersuut nutaaliornermik imaqartoq, tassani siunertarineqarmat malittarisassanik najoqqutassanik sukumiinerusumik pilersitsinissaaq pineqaatissiisarnermi aalajangiinissamut, pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersimasumi aalajangersakkanik unioqqutitsisimasoqartillugu pineqaatissiisarnerup sakkortusaaviginissaanik tunngassuteqartumik.

Peqatigiiffik Kalaallit Meerartai isumaqarput meeqqamut kannguttaatsuliorfingineqarsimasumut naapertuuttumik eqqortuliornereunavianngitsoq pineqaatissiisarnerup meeqqanik kinguaassiuutitigut atorneerluisimanermi allatigulluunniit

kinguaassiuutitigut iliorfiginnissimagaanni pineqaatissiissutip 50 %-imik sivitsorneqarnissaa. Peqatigiiffiup siunnersuutigaa pineqaatissiisarnerup minnerpaaffilerneqarnissaa, aammalu pinerluttoqarsimatillugu inatsisip atuuttup naliliiffigineqarnissaa, kiisalu kannguttaatsuliortunut katsorsartinnissap piunasaqaatinngortinneqarnissaa.

Justitsministeriaqarfiup Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuuneqarfiup aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup pineqaatissiisarnermut tunngatillugu aammalu nutaaliortumik malittarisassanik najoqqutassanik sukumiinerusumik pilersitsinissamut tunngassutilik pineqaatissiisarnermut tunngatillugu, eqqaamasassatut allappaa.

Justitsministeriaqarfiup maluginiarpa Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat-niit siunnersuutigineqartumut kannguttaatsuliorsimasup katsorsartinnissaata piunasaqaatinngortinneqarnissaanut tunngatillugu, Inatsisartut ukiakkut katersuunnerani 2020-mi siunnersuutigineqarmat Naalackersuisut Justitsministeriaqarfimmut saaffiginninnissaat, tassani siunertaalluni kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliorsimasut pineqaatissinneqarnikut aamma katsorsartinnissaannik pineqaatissinneqarnissaannik inatsisitigut atuutsilersitsisoqarnissaa. Allanguutissatulli siunnersuut Inatsisartuniit utaqqiissaasumik akuersissutigineqarpoq, tarnip pissusaanik katsorsartinnissaq aammalu iisartagartortitaanikkut katsorsaaneq nakorsaniit pinngitsaaliissutitut pineqaatissinneqaatitut atullaquneqanngimmat, aammalu killilimmik sunniuteqartarmat pineqaatissinneqarnikoq katsorsartinnermi piunassuseqanngippat. Allanguutissatut siunnersuummi akuersissutigineqartumi takuneqarsinnaavoq Naalackersuisut pisussaaffilerneqartut naalagaaffimmi oqartussanut saaffiginnissuteqarnissaannik, qinnutigalugu kinguaassiuutitigut atornerluisimasut pineqaatissinneqarnikut pineqaatissinneqarnikullu inissiisarfianniittut neqeroorfigineqassasut kajumissaarneqarlutillu innuttaasunut akuulernissaminnut katsorsartinnissamik akuersissuteqaqqullugit, taamaalillutik kingumut kinguaassiuutitigut atornerlueqqinnginniassammata. Justitsministeriaqarfik tassunga atatillugu suliniutinik pingasuusunik Kalaallit Nunaanni Pinerluttunut Isumaginnittoqarfimmi atuuttussanik aallartitsisimavoq pinerluuteqarnissamut pinaveersaartitsinermik siunertalimmik, taakkununga ilaalluni Nuummi parnaarussivimmi katsorsaaveqalernissaa, soorlu inatsisissatut siunnersuutip ilaatigut periarfissaliissutigigaa. Suliniutit siunertaraat kinguaassiuutitigut

atornerluisimasut pineqaatissinneqarnikut inunnut akuulernissaannut ikiornissaat kajumissaarnissallu.

2.3. Pineqaatissinneqarnikut sumi inissinneqarnissaannik toqqaaneq

Københavnimi Kalaallit Illuata immikkut ittumik kinguaassiutitigut atornerluisimasut immikkoortortaqartinnissaat taperserpaa. Tassunga atatillugu erseqqissaatigineqarpoq Kalaallit Nunaanni periarfissaanngitsoq kinguaassiutitigut piumassutsip apparsimaartinnissaanut nakorsateqarneq, soorlu Herstedvesterimi inissineqarnikunut tamanna periarfissaasoq.

Justitsministeriaqarfup maluginiarpa kinguaassiutitigut piumassutsip apparsimaartinissaanut nakorsateqarneq peqqinissaqarfimmiit tunniunneqarsinnaasoq, Namminersorlutik Oqartussat ataanni inissisimasoq, peqqinnissaqarfik suliassaqarfiummat angerlaanneqarnioq Kalaallit Nunaannut.

Pinerlutsaaliuinermi Siunnersuisoqatigiit maluginiarpaat meeqqanut kinguaassiutitigut atornerluisimasut pineqaatissinneqarnikut pinerluuteqaqqittarneri annertusut, taamaammat pisariaqartinneqarpoq eqimattammi taakkunani pinaveersaartitsinermik ingerlataqarnissaq. Siunnersuisoqatigiit aamma taperserpaat inatsisitigut allannguutissatut siunnersuut Nuummi parnaarussivimmi katsorsaavimmik inunnullu akuulernissamut katsorsaavimmik pilersitsisoqarnissaanik periarfissiisoq. Siunnersuisoqatigiit tamatuma saniatigut aamma oqaatigaat qanoq iliornikkut pineqaatissinneqarnikut pineqaatissiissutip naammassinerani kingumut inuiaqatigiinnut peqataateqqilernissaat ukkatarineqarnerusariaqartoq.

Justitsministeriaqarfup Pinerlutsaaliuinermi Siunnersuisoqatigiiniit siunnersuutit eqqaamasassatut allappai Naalackersuisunullu saaffiginnissalluni suleqatiserinnilluni parnaarussivimmiit kiffaangissusermut ikaarsaernerup iluani suleqatigiinnissamut.

2.4. Imigassamik ikiaroonartumillu atornerluinerup akiornissaanut suliniutit

Parnaarussiviit Kattuffiata qanigisaasumit sulisoqannginnissamik oqariartuut taperserpaa aammalu imigassamik ikiaroonartumillu atornerluinerup akiorneqarnissaanut suliniuteqarnissaq taperserlugu.

Inuit Pisinnaatitaaffiit Institutip siunnersuutigaa oqartussanit ataavartumik eqqumaffigineqartassasoq qanoq ilinikkut inimut kisimiiffiusussamut inissiisarneq pisarneraq, malittarisassanik malinninnginnerup kingunerisaanik, aanngajaarniutinik inerteqqutaasunik imigassamilluunniit imersimanermut misissuereernermi, aammalu pineqaatissiinerit kisimiittussanngorlugu inissiinermit allaanerisut pitsaanerunersut atornerqarsinnaanersullu misissuiffigineqarnissaat.

Institutip aamma siunnersuutigaa oqartussat eqqumaffigissagaat inissiisarfinniittup inatsisitigut innarlitsaalisaanerata atuutsineqarnissaa, taamatut maleruagassanik malinninnginnermi pineqaatissinneqarnermi, aammalu kisimiittussanngorlugu inisseereernermi tarnikkut ajoqusersinnaanerit pinaveersaartinneqarnissaat aammalu sulisut qanoq iliortarnissaat inissiisarfinniittoq ajoqusersimanermik ersiuteqartillugu.

Justitsministeriaqarfiip Parnaarussiviit kattuffianniit Inuit Pisinnaatitaaffiata Institutianiillu oqaaseqaatit eqqaamasassatut allappai.

3. Inatsisissatut siunnersuut inatsisissatut siunnersuutip missingiutaa naapertorlugu

Inatsisissatut siunnersuummut missingiutip tusarniaassutigereernerani inatsisissatut siunnersuummi uku allannguutit ikkunneqarput:

3.1. Pinerluttulerineri inatsimmut § 22, imm. 1-imut ilanngunneqarpoq, pisortat unnerluussinissaannut piunnaqarsinnaaneq atorunnaassaaq, unnerluussinissamut pisinnaatitaasup qaammatit arfinillit pisup unnerluussinissamut tunngaviliisup pineraniit unnerluussinissamik piunnaqarsimangippat. Imm. 2-mut ilanngunneqarpoq pisuusut ilaannut tamanut pisortat unnerluutiginninnissaannik piunnaqarnissamut piffissarititaasoq qaangerneqarsimappat, kisianni pisuusunut sinnerinuunngitsoq, taamaattoq unnerluussisussaataasut aalajangiinissaat apeqqutaassaaq, taakkununga unnerluutiginninnissamut piunnaqarneq aamma ingerlanneqassanersoq. Imm. 3-mut ilassutitut ikkunneqarpoq pisortat unnerluutiginninnissaannik piunnaqarnissamut periarfissaq atorunnaarsinneqassammat qaammatit arfinillit qaangiussimalerpata eqqungitsuliorfigitittup toquneraniit.

3.2 Pinerluttulerinermi inatsimmi § 120-mi pisinnaatitaaffimmik annaasaqarneq aamma arsaarinnineq pineqaatissiissutitut allanut tamanut atatillugit eqqartuussutigineqarsinnaasunnngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

3.3 Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortumi III-imi pineqaatissiissutitut allanut aamma atatillugit eqqartuussutigineqarsinnaasunnngortinneqarnissaa allannngortinneqarpoq, maanna imatut siunnersuutigineqarluni qulequtaa immikkoortumut II-mut allannngortinneqassasoq, taamaalilluni qulequtaani ilassutitut allaqqalissalluni ”pineqaatissiissutitut allanut aamma atatillugu eqqartuussutigineqartartut”. Allannguut pilersinneqarpoq kapitali 35 malillugu ikorfartuisut, kapitali 36-mi pisinnaatitaaffimmik annaasaqarneq aamma kapitali 37-mi arsaarinnissuteqarneq siunissami isigineqalissammata eqqartuussisutigit pinerluuteqarsimanerup kingunerisaattut, pineqaatissinneqarnertuunngitsoq.

3.4. Saniatigut aamma allannguutinik oqaasilerinerup iluani aammalu inatsisinut tunngassutilinneersunik allannguisoqarpoq.